

Spis treści

Wykaz skrótów	7
<i>Bernard Linek</i>	
Wprowadzenie: Górny Śląsk regionem migracyjnym.....	9
<i>Bernard Linek</i>	
Migracje górnośląskie a problem mniejszości w relacjach polsko-niemieckich.....	19
Problem badawczy i konstrukcja studium	19
Międzywojenne migracje w opracowaniach syntetycznych (zamiast stanu badań)..	20
Od Landflucht i Ostflucht do nowej definicji obywatelstwa. Wokół podstawowych kategorii analitycznych i polityzacji migracji w „długim” XIX wieku	26
Państwo narodowe – ład wersalski – mniejszości narodowe.....	45
Powojenne migracje do Niemiec a pierwsze ucieczki i wygnania z Górnego Śląska	69
Wiosna 1922 roku: masowa czystka etniczna.....	89
Konwencja genewska a migracje	110
Ekskurs kozielski: migracje „ekonomiczne” do prowincji górnośląskiej. Causus robotników rolnych.....	114
<i>Miroslaw Węcki</i>	
Migracje z województwa śląskiego do rejencji opolskiej a polityka władz niemieckich wobec mniejszości polskiej w latach 1922–1939 na przykładzie Zabrze (Hindenburg O/S)	120
Wstęp.....	120
Zabrze w czasie powstań śląskich i w okresie międzywojennym	127
Migracje ludności na terenie Zabrze w latach 1919–1921 i 1922–1925	132
Migracje żydowskiej ludności Zabrze w latach 1922–1939.....	176
Sytuacja mniejszości polskiej w Zabrzu w latach 1922–1939.....	183
Zabrze jako miasto transgraniczne w latach 1922–1939.....	187

Ostatnia przedwojenna migracja: ucieczki z województwa śląskiego do Zabrze w przededniu II wojny światowej.....	190
Podsumowanie	196
<i>Dawid Keller</i>	
Nieoczywiste pogranicze – migracje ludności na terenie powiatu rybnickiego w okresie międzywojennym.....	200
Podstawy metodologiczno-źródłowe.....	200
Charakterystyka badanego obszaru.....	210
Czas i bohaterowie migracji.....	228
Przyczyny migracji.....	251
Konsekwencje i skutki migracji.....	264
Podsumowanie.....	282
<i>Dawid Smolorz</i>	
Dziedzictwo materialne i niematerialne międzywojennych migracji na Górnym Śląsku (wybrane aspekty).....	286
Wstęp.....	286
Migracje jako wątek lokalnych witryn internetowych.....	288
Materialne ślady.....	291
Migracje w literaturze.....	314
Pamięć rodzinna.....	323
Wnioski	329
<i>Bernard Linek</i>	
Podsumowanie.....	332
Zusammenfassung.....	341
Źródła ilustracji i map.....	349
Bibliografia.....	351
Autorzy tomu.....	371
Indeks osobowy.....	373
Indeks miejscowości.....	383